

پیشگیری از جرم در احتکار و گران‌فروشی

هاشم مجتهدی

دانش‌آموخته سطح چهار حوزه علمیه قم

چکیده

یکی از چالش‌های نظام‌های حقوقی در مقوله پیش‌گیری از وقوع جرم، کم‌توجهی به پرورش تفکر در افراد بزهکار است. که با بهره‌گیری از تدابیر تربیتی موجود در منظومه‌ی فکری اسلام می‌توان در مواجهه با این مشکل، اقدامات مؤثری انجام داد. احتکار یک از معضلات اقتصادی است که زندگی اجتماعی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. وجود نارسایی در تأمین کالاهای اساسی و اقلام مصرفی موردنیاز مردم از سویی سبب افزایش قیمت‌ها شده و به‌نوبه خود موجبات تنگ شدن معیشت آنان را فراهم می‌آورد و از سویی هم امنیت روانی مردم جامعه را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. متأسفانه در طی سال‌های متمادی نوع برخورد با این پدیده، یک برخورد انفعالی و پسینی بوده است بدین گونه که برای شکسته شدن احتکار، فرد محکوم‌المزوم به عرضه کالای خود به بازار می‌شده است. اگر سیاست‌گذاران اجتماعی شناخت دقیقی از علل شکل‌گیری احتکار نداشته باشند امکان مبارزه همه‌جانبه با آن را نخواهند داشت. این مقاله در پاسخ به این نیاز، ضمن شناسایی عوامل گوناگون فرهنگی اجتماعی، اقتصادی، حقوقی و سیاسی مؤثر بر شکل‌گیری احتکار و گران‌فروشی می‌باشد. نتایج مطالعه حاکی از است که «رواج فرهنگ بازار محور غربی»، «عدم مدیریت صحیح شوک‌های اقتصادی» و «از بین رفتن قبح احتکار در جامعه» سه عامل اصلی اثرگذار بر شکل‌گیری احتکار هستند.

واژه‌های کلیدی: احتکار، گران‌فروشی، پیشگیری، جرم، تدابیر تربیتی

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۷، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۰، صفحات ۱۲۳-۱۵۵